

מטעמי תורת זילים

פרשת חיי שרה – זיווגו של האדם

אברהם איבנו שלח את אליעזר להביא בת זוג ליצחק שנאמר **וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל עֶבְדוֹ זָקֵן בֵּיתוֹ הַמְשֵׁל בְּכָל אֲשֶׁר לוֹ שִׁים נָא יָדְךָ תַּחַת יָרְכִי: וְאֶשְׁבִּיעֶךָ** בה' אלקי השמים ואלקי הארץ אֲשֶׁר לֹא תִקַּח אִשָּׁה לְבְנִי מִבְּנוֹת הַכְּנַעֲנִי אֲשֶׁר יוֹשֵׁב בְּקִרְבּוֹ: כִּי אֶל אֶרְצִי וְאֶל מוֹלְדֹתַי תֵּלַךְ וְלִקְחָתָ אִשָּׁה לְבְנִי לְיִצְחָק" (בראשית כד, ב – ד). **יצחק היה בן ארבעים שנה בעת שלקח את רבקה לאישה שנאמר וַיִּזְכֹּר יִצְחָק בְּן אַרְבָּעִים שָׁנָה בְּקִרְחָתוֹ אֶת רַבְקָה בִּת תּוֹבָאֵל הָאֲרָמִי מִפְּדוֹן אָרָם אַחֻות לְבָן הָאֲרָמִי לוֹ לְאִשָּׁה" (בראשית כה, ב).** ורבקה היתה בת שלוש שנים ושלושה ימים בשעה שיצאה מבית אביה (מסכת סופרים, כא, ט) והלכה להינשא ליצחק, שהמתין לה אחר כך עוד עשר שנים עד שהגדילה ועוד עשר שנים עד שנפקדה (נפש חיה טובי פרשת תולדות ד"ה ייעתר וכי עד הגדיל להודיעי וראה ד"ה יוהי יצחק וכי יראה גם א.ס.).

יש להבין, מדוע יצחק לקח לאישה דווקא את רבקה על אף היותה צעירה מאוד, ועוד שעל ידי כך נאלץ להתמין רבה שנים עד שנפקדה?

גופו של אדם הראשון היה מורכב מזכר ונקבה יחד

כל נשמות ישראל נוצרו קודם בריאת העולם והושמו תחת 'כסא הכבוד' אשר שם הוא 'מחצב הנשמות' (יספר הליקוטים להארי"י ז"ל פרשת עקב על הפסוק 'עוד ויעקב וירעיבך' ד"ה ונחזור לענין). **שמה צוירו הנשמות בדיק באותה הצורה שעתיד הגוף להיות נוצר ונברא מזרע האיש והאישה** (מדרש האיתמרי סוף דרוש ב' קול כלה ד"ה יכל הנשמות' בשם ר' אליעזר מגרמיזא). **והן היו נמצאות שם זוגות זוגות לפני הקב"ה, נשמת זכר ונשמת נקבה** (זוהר פרשת לך לך דף צא ע"ב ד"ה ותא חזי בכל, עפ"י זוהר פרשת וילך דף רפג ע"ב ד"ה תא חזי והא אתמר) **והיו כל אחת מהן בן זוג לשני** (כתם פו' לר' שמעון לביא מחבר הפיוט 'בר יוחאי' על זוהר פרשת לך לך דף צ ע"ב ד"ה יתודה קביה מזווג זיווגין). **שם הן היו מחוברות כאחת** (זוהר פרשת לך לך דף צא ע"ב ד"ה אמר רבי אבא) **עד שנקראו 'נפש אחת' על שם שורשם העליון**. לכן אמרו רבותינו כי זכר בלא נקבה הוא 'חצי גוף' (ראה גמי יבמות דף סג ע"א בשם ר' אלעזר) (נור הקודש' על בראשית רבה פ, כ ד"ה ולאחיותיהם).

מאז הבריאה כאשר עולה רצון ה' שאישה תתעבר, הוא מצוה למלאך (מדרש האיתמרי סוף דרוש ב' קול כלה ד"ה יכל הנשמות' בשם ר' אליעזר מגרמיזא) **הנקרא בשם 'לילה'** (זוהר פרשת לך לך דף צא ע"ב ותא חזי בכל) **והממונה על ההריון** (מדרש האיתמרי סוף דרוש ב' קול כלה ד"ה יכל הנשמות' בשם ר' אליעזר מגרמיזא) **של כל בני האדם** (זוהר פרשת לך לך דף צא ע"ב ותא חזי בכל) **שעליו נאמר "והלילה אָמר הָרָה גְבִרָה"** (איוב ג, ב) (אור החמה' על זוהר פרשת לך לך דף צא ע"ב ד"ה ימליל עמיה' מהרמ"ק), **ללכת ל'פרגוד' ולהסתכל בצורה של נשמה פלונית ולהטיל באישה את אותה הצורה**. וכך הוא עושה (מדרש האיתמרי סוף דרוש ב' קול כלה ד"ה יכל הנשמות' בשם ר' אליעזר מגרמיזא). **וכאשר נמסרת בידו הנשמה שיוצרת לעולם** (עפ"י זוהר פרשת לך לך דף צא ע"ב ותא חזי בכל) **הוא מוריד אותה בתוך אותה הטיפה המיועדת לה** (אור החמה' על זוהר פרשת לך לך דף צא ע"ב ד"ה ימליל עמיה' מהרמ"ק) (להרחבה על מקור נשמות ישראל ראה מאמרנו לפרשת ואתחנן – יסודות נשמות ישראל').

נשמות הזכר והנקבה יורדות ביחד מהמקור העליון למטה, והיו צריכות גם לבוא לעולם הזה ביחד ולהיוולד ביחד (זוהר פרשת תזריע דף מג ע"ב ד"ה תנין היינו). כך אכן היה בתחילה עם אדם הראשון שבעת יצירתו היה 'דו-פרצופי' מזכר ונקבה (מדרש תנחומא: פרשת תזריע אות א) **כלומר שני גופות מושלמים של זכר ונקבה שהיו דבוקים בגבם זה לזה** (עפ"י יוסף על מדרש תנחומא פרשת תזריע אות א. ראה זוהר פרשת ויצא דף קסה ע"א ד"ה תא חזי האי קרא). **לכן נאמר על האדם מה שלא נאמר על אף בעל חי אחר "זָכַר וַיִּקְבְּהָ בְרָא אֹתָם" (בראשית א, כז) וכן "זָכַר וַיִּקְבְּהָ בְרָאָם" (בראשית ה, ב) לפי שהוא נברא זכר ונקבה דבוק זה עם זה, ורק אחר כך ה' ניסר והפריד אותם והציב את חוה מול אדם הראשון** (רש"י בראשית פרק א כז, הרמ"ד וואלי פרשת בראשית פרק א ד"ה וינה כשם שהמאציל) **ותיקן את החיתוך שבגבם** (ביאור י"ץ יוסף על מדרש תנחומא תזריע אות א).

אדם וחווה נבראו כאחד ובזיווג אחד (זוהר פרשת ויצא דף קסה ע"א ד"ה תא חזי האי קרא) **כשהם מחוברים דו-פרצופי** (בעל ברית אברם' לר' אברהם אוליא ז"ל סוף פרשת בראשית ד"ה זה ספר תולדות, ציור המור' לר' אברהם סבע פרשת בראשית ד"ה ובמדרש מצאתי, 'כתם פו' לר' שמעון לביא מחבר הפיוט 'בר יוחאי' על זוהר פרשת ויצא דף קסה ע"א ד"ה ויעקב הלך לדרכו), **ועל כך אמר אדם הראשון בנבואה "זאת הפעם יצא ממעי ויבשר מבשרי" (בראשית ב, כג) כלומר שלדורות אין אחדות בין בני זוג אלא בנפשם, אך הפעם האחדות היא גם בגוף להיות מחוברים לאחד** (נור הקודש' על מדרש רבה בראשית ח, א ד"ה זכר ונקבה בראם) **ואז היה זיווג מושלם מצד גופם ונשמתם**. לכן מיד קרא להם ה' בשם אחד בלבד **"אָדָם" כפי שנאמר "זָכַר וַיִּקְבְּהָ בְרָאָם וַיִּבְרָא אֹתָם וַיִּקְרָא אֶת שְׁמֵם אָדָם בְּיִום הַבְּרָאָם" (בראשית ה, ב), כאשר "אָדָם" הוא שם חשוב הרומז על תכלית שלימותם ואשר מורה על מעלת זיווגם** (בעל ברית אברם' לר' אברהם אוליא זקנו של החדי"א סוף פרשת בראשית ד"ה זה ספר תולדות).

האיש ובת זוגו נבראים בעולם הזה בגופות נפרדים ובזמנים שונים

כאשר אדם וחווה חטאו באכילת עץ הדעת (ראה ישעיה הכוונות' בתחילת דרוש א' לראש השנה) **זה גרם שהנשמות שיצאו אחריהם מלמעלה ירדו לעולם הזה כאשר הן נפרדות, ונכנסו** (זוהר חדש' ליקוטים שבסוף הספר דף עד ע"א ד"ה ועל דא תנינן) **בתוך טיפות זרע** (עפ"י אור החמה' על זוהר פרשת לך לך דף צא ע"ב ד"ה ימליל עמיה' מהרמ"ק) **בגופים שונים** (זוהר חדש' ליקוטים שבסוף הספר דף עד ע"א ד"ה ועל דא תנינן) **של בני האדם** (זוהר פרשת לך לך דף צא ע"ב ותא חזי בכל), **הזכר במקום אחד והנקבה במקום אחר** (יספר הליקוטים להארי"י ז"ל על הפסוק ויצא יעקב מבאר שבע, זוהר פרשת תזריע דף מג ע"ב ד"ה תנין היינו), **כל אחד ואחד לפי הגוף הראוי למשכנו** (כתם פו' על זוהר פרשת לך לך דף צ ע"ב ד"ה וינה הכתובים). **לכן מאז חטא אדם הראשון כבר לא נקראת הנקבה בשם "אָדָם" (בראשית ה, ב) כפי שנקראה כאשר היתה מחוברת לאדם הראשון**. אך בכל אופן היא נקראת בשם 'בת זוגו' של הזכר מצד הנשמות שנבראו יחד (בעל ברית אברם' סוף פרשת בראשית ד"ה זה ספר תולדות).

בתחילה בני האדם נולדו יחד עם בת זוגם בבטן אחת כתאומים (זוהר פרשת אחרי מות דף עז ע"א ד"ה תאנת בת). **כך היו קין הבל ושת בניו של אדם הראשון** (אור החמה' על זוהר פרשת אחרי מות דף עז ע"א מהרמ"ק) **שכל אחד מהם נולד עם תאומתו ונשא אותה לאשה** (זוהר פרשת אחרי מות דף עז ע"א ד"ה תאנת בת). **וכן היה עם השבטים הקדושים שכל אחד מהם נולד עם תאומה** (פרקי דרבי אליעזר' פרק לו), **כמופת וסימן שיצאו משורש אחד** (נור הקודש' על בראשית רבה פד, כ ד"ה ולאחיותיהם) **וזה זיווגם** (פרקי דרבי אליעזר' פרק לו) **וכדי שיהיו שוב ל'אחד'** (נור הקודש' על בראשית רבה פד, כ ד"ה ולאחיותיהם). **ורק יוסף הצדיק ודינה לא נולדו עם בן זוגם, כי ליוסף היתה מיועדת אסנת בתה של דינה משכס בן חמור** (פרקי דרבי אליעזר' פרק לו). **ואילו את דינה נשא איוב** (בראשית רבה יב, יט) **ויש אומרים שמעון בן לאה** (בראשית רבה פ, א). **ואחרי נתינת התורה כבר נאסר על האדם להתחתן עם אחותו** (ראה יוקרא יח פסוק ט) (זוהר פרשת אחרי מות דף עז ע"א ד"ה ותא אוקמה ר"ה האי בקדמיותא) (להרחבה בענין זיווגם של יוסף ודינה ראה מאמרנו לפרשת וישלח – 'מעשה דינה בת יעקב').

אחר כך החלו הנשמות לרדת לעולם הזה בנפרד, לפעמים מקדימה לרדת נשמה של אחד לפני נשמת השני (זוהר פרשת לך לך דף צא ע"ב ותא חזי בכל, זוהר פרשת וילך דף רפג ע"ב ד"ה תא חזי ותא אתמר), **כאשר בדרך כלל נשמת האדם מקדימה לבוא לפני נשמת בת זוגו** (חסד לאברהם' מעין שני נהר סה ד"ה והקשה שהרי) **והוא כפי מנהג העולם שעל פי רוב האיש גדול בשנים מאשתו, ודבר זה מכוון על פי הסוד** (זכר דוד' לר' דוד זכות ממודינא מאמר ג פרק נח דף קצו ד"ה ימה שמורגל בשם הרמ"י ועייני סודו). **מטעם זה בשעת העיבור של נשמת האדם בבטן אמו מכריז הקב"ה באמצעות בת קול "בת פלוני לפלוני" (גמי סנהדרין דף כב ע"א, גמי סוטה דף ב ע"א), ואי אפשר אז להכריז 'פלונית לפלוני' אלא רק 'בת פלוני לפלוני', לפי שעדיין אין לנקבה גוף שהרי דרך הזכר להקדים לבוא בעולם. וכיוון שנשמתה כבר מוכנה ביד הקב"ה ועתידה לבוא בתוך 'בתו' של פלוני, לכן אומרת הבת קול "בת פלוני" לפלוני (חסד לאברהם' מעין שני נהר סה ד"ה והקשה שהרי).**

ועל לקוחי אישה לנישואין נאמר "כִּי יִקַּח אִישׁ אִשָּׁה" (דברים כד, ה) ולא נאמר "כי תלקח אשה לאיש" משום שדרך האיש לחזר אחרי האישה ואין דרכה של האישה לחזר אחרי האיש. והמשילו את זה רבותינו לאדם שאבדה לו אבידה שהדרך היא ש"בעל אבידה מחזר על אבידתו" (ראה גמ' קידושין דף ב ע"ב) (המשטות הוזהר ח"א סימן כד דף רנו ע"א ד"ה תא חזי רוא עלאת). והאישה נקראת בשם 'אבידתו של האדם' משום שבעת צאת נשמתה ונשמת האיש לעולם הזה, נפרדה נשמתה של האישה מהאיש ואבדה ממנו (כתב פ"ו על זוהר פרשת לך לך דף צ ע"ב ד"ה וענין הכרזו). אם האדם זוכה הוא מוצא אותה שנאמר "מִצָּא אִשָּׁה מִצָּא טוֹב" (משלי יח, כב). אך לפעמים אינו זוכה בה עד אשר תנשא קודם לאדם אחר ואחר כך יזכה בה. ולפעמים אינו זוכה בה לעולם (ורקנסטיי על התורה פרשת כי תצא ד"ה כי תצא למלחמה).

כל הזיווגים הם מאת ה' יתברך לבדו שרק הוא יודע לזווג הנשמות שנפרדו

עניין הזיווגים נמצא בידי הקב"ה (וזהו לך לך דף פה ע"ב ד"ה יכד נשמתין ודף צא ע"ב ד"ה ותא חזי בכל אנון) **ותלוי ברצונו יתברך** (עפ"י זוהר חדש' ליקוטים שבסוף הספר דף עד ע"א ד"ה ועל דא תנינן) **ולא נמסר לאף אחד אחר** (וזהו פרשת לך לך דף פה ע"ב ד"ה וכד נשמתין נפקין) **לפי שרק הוא יודע מהו זיווגו של האדם, ויכול למצוא ולחבר לו את נשמת הנקבה שהיתה עמו לפני שירד לעולם הזה** (וזהו פרשת לך לך דף פה ע"ב ד"ה וכד נשמתין נפקין, עפ"י זוהר פרשת לך לך דף צא ע"ב ד"ה אמר רבי אבא. וראה 'בראשית רבה' פרשה סח, ט). רק ה' יתברך יודע לכוון את החיבור הקדמוני של הנשמות המקושרות מעת ירדתם מן האוצר העליון, **וכל ניסיון של בשר ודם להידמות בזה ליוצר נועד לכישלון, כי אין אהבה אלא במקום 'חיבור' וכנגדה קופצת השנאה בין אנשים במקום בו יש 'פירוד'** (הרמ"ד וואלי פרשת בראשית פרק א' ד"ה יונה כסם שהמאציל. ראה מעשה בזה ב"מדרש תנחומי' פרשת כי תשא אות ה). ומכל מקום, גם זיווג שאינו הגון כמו שמשון ודלילה הוא מאת ה' יתברך, כי עמקו מחשבות ה' ודרכיו על אף שטעם הדבר נעלם ונסתר מבני האדם (ניר הקודש על בראשית רבה סח, ג ד"ה ר' אבהו).

אין זיווגו של האדם במקרה אלא בהשגחה פרטית מאת ה' יתברך (ניר הקודש' על בראשית רבה סח, ג ד"ה ר' אבהו), **כאשר לפעמים זיווגו בא אל האדם כמו אצל יצחק כאשר רבקה באה אליו שנאמר "וַיֵּצֵא יַצְחָק לְשׁוֹחַ בְּשֶׁדָּה לְפָנוֹת עָרְב וַיִּפְּאֵל וַיִּרְא וַהֲנֶה גְמֵלִים בָּאִים"** (בראשית כד, טו), **ולפעמים האדם הולך לזיווגו כמו שהיה אצל יעקב שהלך אל בית לבן** (בראשית רבה' סח, ט). שנאמר **"וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְּאֵר שֶׁבַע וַיֵּלֶךְ חֲרָנָה"** (בראשית כח, ט) (יזכר דוד' מאמר ג פרק נח דף קצה ד"ה ימעתה נחזור' בשם המדרש) וכן היה אצל משה רבינו שהלך למדין ופגש את בנות יתרו שנאמר **"וַיִּבְרַח מִשָּׂה מִפְּנֵי פְרַעֲה וַיֵּשֶׁב בְּבֶרֶךְ בְּמִדְיָן"** (שמות ב, טו) (מנדי אהרן' על התורה לר' אהרן דרשן פרשת תולדות דף כג ע"א ד"ה ויאמר יצחק אל בנ). ודבר זה הוא ראייה כי הזיווג הוא מה' יתברך, כי אם תמיד מקורם של בני הזוג היה ממקום אחד, אזי קרוב הדבר לומר שזיווגם היה בדרך הטבע. **אבל בהיות שמתחילה שניהם רחוקים זה מזה כרחוק מזרח ממערב ושוב התקרבו למקום אחד ונזדווגו יחד, הרי זה סימן להוכיח שהיה בהשגחת ה' המסבב את כל הסיבות** (ניר הקודש' על בראשית רבה סח, ג ד"ה ר' אבהו).

ואף על פי שנראה כי זיווגו של האדם מתגלגל והולך על פי הטבע בהשתדלות אנושית – אין זה כך, אלא הכל מאת ה' המסבב את כל הסיבות. כך היה עם יעקב אבינו שאף על פי שהיה נראה כי הוא יצא מבית אביו משום הפחד מפני עשו הרשע, מכל מקום באמת כל זה היה מאת ה' כדי שילך חרנה אחרי זיווגו. ולולא כן היה רוח והצלה למקום ברוך הוא להציל את יעקב באופן אחר או שיצחק אביו היה מברכו בלב שלם ונפש חפצה ולא היה צריך יעקב לקחת הברכות בעורמה וממילא לא היה לעשו שום תרעומת עליו. לכן נאמר **"וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְּאֵר שֶׁבַע וַיֵּלֶךְ חֲרָנָה"** (בראשית כח, ט) **כי כל עיקר יציאתו של יעקב היה ללכת אל חרן אחרי זיווגו. וזה גם הטעם שמיד בבואו לחרן נזדמן לו זיווגו על הבאר, לומר שיעקר תכלית הספור הזה להורות בענין הזיווג שהוא בהשגחה פרטית מאת ה'.** וכן היה אצל יצחק שלא היה רגיל לצאת החוצה, אך בהשגחה פרטית הגמלים שנשאו את רבקה סטו מן הדרך הכבושה ובאו לשדה בדיוק באותה העת שיצחק יצא לשם שנאמר **"וַיֵּצֵא יַצְחָק לְשׁוֹחַ בְּשֶׁדָּה"** (בראשית כד, טו), והוא אות מופת לזיווגו (ניר הקודש' על בראשית רבה סח, ג ד"ה ר' אבהו).

כאשר נישאים ומתאחדים בני הזוג הם נעשים גוף אחד ונשמה אחת (וזהו פרשת לך לך דף צא ע"ב סוף ד"ה אמר רבי אבא. וראה גם ב"ע"י הדעת טוב דרושים' למחור"י צ"ל מאמר לחתן דף לא ע"א) **כפי ששורש נפשם למעלה הוא אחד, ויחד נקראים 'אדם'** (ראה גמ' יבמות דף סג ע"א בשם ר' אלעזר) (ניר הקודש' על בראשית רבה פד, כ ד"ה ולאחותיהם). **לכן אמרו רבותינו שיש חן אישה על בעלה** (ראה גמ' סוטה דף מו ע"א) **כי נפשו של האדם יודעת מאד שהם למעשה 'נפש אחת'.** ועל כן גם אין האישה כורתת ברית אלא למי שעשאה 'כלי' (ראה גמ' סנהדרין דף כב ע"ב) **כי גם נפשה יודעת מאד איך הם היו מאז ומקדם "לְבַשׁר אֶחָד"** (בראשית ב, כד). ועל זה אמר דוד המלך בתהלים **"אֲדוֹדְךָ עַל כִּי נִזְרָאוֹת נִפְלִיתִי וְנִפְלִיתִי מִפְּלִיאִים מִעֲשֵׂיךָ וְנִפְשִׁי יָדַעַת מְאֹד"** (תהלים קלט, יד), **"וְנִפְשִׁי יָדַעַת מְאֹד"** – שהנפש יודעת את הזיווג הראוי לה (נאגרא דכ"ל לחבר 'בני יששכר' פרשת מטות ד"ה ויכל אשה יודעת איש).

האהבה הקדמונית היא זו שמחזירה את בני הזוג לחיבורן הגשמי כפי שהיו אז בחיבורן הרוחני (הרמ"ד וואלי פרשת בראשית פרק א' ד"ה והנה כסם שהמאציל), **ומה שהיה להם למעלה הוא למעשה מה שיהיה בבואם לעולם הזה למטה** (עפ"י יכתב פ"ו על זוהר פרשת לך לך דף צ ע"ב ד"ה יאיר יהודה קבייה מוונג זיוונין). **מטעם זה אף שהאיש והאישה נולדים מאב ואם שונים ואף במדינות זרות ובאקלימים שונים הם יכולים להתאחד, ואף רואים כי על פי רוב טבע האיש והאישה דומים – וכל זה לפי שנשמותיהם ממקור ושורש אחד וזה מהווה ומדבק אותם בקשר אמיץ וחזק.** וזה מה שנאמר **"עַל כֵּן יַעֲזֹב אִישׁ אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ וְהָיוּ לְבָשָׂר אֶחָד"** (בראשית ב, כד). ואשרי אדם שזוכה לחבר את נפש הזכר שלו עם נפש הנקבה של בת זוגו כפי שהיה בתחילה, שאז הוא שלם כראוי (וזהו פרשת לך לך דף פה ע"ב ד"ה וכד נשמתין).

אדם בלי בת זוג הוא חסר ופגום ולא נקרא 'גוף שלם' אלא רק חצי גוף

כאשר האדם נושא אישה הוא חוזר להיקרא שוב בשם "אָדָם" (בראשית ה, ב) (וזהו פרשת נשא דף קמה ע"ב ד"ה אמר רבי יהודה) **שהוא שם המתאר כללות של 'זכר ונקבה'** (וזהו פרשת נשא דף קמה ע"ב ד"ה אמר רבי יהודה, וזהו בראשית דף נה ע"ב ד"ה תא חזי בכל אתר). **ואז יכול לחול על שניהם ברכת ה', לפי שהברכות נמצאות רק במקום בו נמצאים זכר ונקבה יחד שנאמר "זָכָר וּנְקֵבָה בְּרָאֵם וַיִּבְרְךְ אֹתָם וַיִּקְרָא אֹתָם שְׁמֵם אָדָם בְּיוֹם הַבְּרָאָה"** (בראשית ה, ב) (וזהו בראשית דף נה ע"ב ד"ה תא חזי בכל אתר, וזהו יצא קסה ע"א ד"ה תא חזי האי קרא) **לא נאמר "וַיִּקְרָא אֹתָם שְׁמוֹ אָדָם" אלא "וַיִּקְרָא אֹתָם שְׁמֵם אָדָם" – כי רק כשהם "זָכָר וּנְקֵבָה" יחד אז מתקיים "וַיִּבְרְךְ אֹתָם"** (וזהו פרשת בראשית דף נה ע"ב ד"ה תא חזי בכל אתר. ראה זוהר פרשת חיי שרה דף קכב ע"א ד"ה רבי אלעזר).

וכל זמן שהאדם לא נשא אישה הרי שכל שבח סר ממנו, אין הוא בכלל 'אדם' ואינו כדאי להתברך (יבמות דף סג ע"א, וזהו ויקרא דף ה ע"א ובגין כך) **לפי שהוא רק 'חצי גוף' ואין הברכה שורה בדבר חסר ופגום אלא במקום שלם, ולא ב'חצי דבר' אלא בדבר שלם** (וזהו פרשת האזינו דף רצו ע"א ד"ה ימחא מאן דלא אדרא וטא), ומחמת כך גם לא שורה עליו השכינה (וזהו פרשת בהר דף קט ע"ב רעיא מהימנא ד"ה דבר נש). **וזו הסיבה שכאשר נתנו עם ישראל 'מחצית השקל' ככופר נפש על מעשה העגל** (ראה גמ' ירושלמי דף ט, ב פרק ב הלכה ה) **הם נתנו מחצית השקל ולא שקל שלם, שנאמר "זֶה יִתְּנוּ כֹּל הָעֶבֶר עַל הַפָּקֻדִים מִחֲצִית הַשְּׁקָל בַּשְּׁקָל הַקֹּדֶשׁ עֶשְׂרִים גֵּרָה הַשְּׁקָל מִחֲצִית הַשְּׁקָל תְּרוּמָה ל'"** (שמות ל, ט), **לפי שהחוטאים במעשה העגל היו דווקא הגברים והם רק 'חצי גוף' בלי נשותיהם, לכן נתנו רק 'מחצית' השקל** (יע'י הדעת טוב' למחור"י צ"ל מאמר לחבר 'בני יששכר' פרשת מטות דף נה ע"ב ע"ב ע"א ד"ה עונם שחטאו בעל).

שלימות האדם הוא רק אם נשא אישה, כפי שיצר בורא העולם בתחילת הבריאה את האדם הראשון שכבר היתה כלולה בו הנקבה, ושעל כך נאמר "אֲשֶׁר עָשָׂה הָאֱלֹהִים אֶת הָאָדָם נָשָׂר" (קהלת ו, כט) (וזהו ויקרא דף טו ע"א ד"ה ואם כל עדת). **לכן כאשר הוזכר תולדות אדם הראשון בתחילת ספר דברי הימים, הוא נכתב עם אות א גדולה (נאור החמה) על זוהר פרשת ויחי דף רלט ע"א ד"ה ירוח הקדש' מהרמ"ק) שנאמר "אָדָם שֶׁת אֲנֹשִׁי" (דברי הימים א, א) **לרמוז שאדם הראשון היה מושלם כיוון שנברא 'זכר ונקבה'** (וזהו פרשת ויחי דף רלט ע"א ד"ה יתו הכא שכיתנא) **ונקראו אז שניהם בשם 'אדם'** (נאור החמה) על זוהר פרשת ויחי דף רלט ע"א ד"ה ירוח הקדש' מהרמ"ק). ומטעם זה הצטווה אהרן**

היה בעולם וחזר שנית בגלגול (קרבן שבת' לר' בצלאל הדרשן פרק א סימן ד ד"ה דע) ואשרי אדם שזוכה במעשיו להיות אדם שלם כראוי ולקבל את בת זוגו כפי שהיו מחוברים מתחילה בשורשם (וזהר פרשת לך דף פה ע"ב ד"ה וכו' נשמתי) ולהתחבר עמה ברוח וגוף (וזהר פרשת תזריע דף מג ע"ב ד"ה תא חזי כל רוחין).

כזיווג הזה היו משה רבינו וצפורה (ראה ישעיה המצוות' להארי"י ז"ל פרשת שופטים ד"ה יבזה תבין ענין משה) (חסד לאברהם' מעין שני נהר סה ד"ה ויש פן, 'כתם פז' על זוהר פרשת ויחי דף רכט ע"ב ד"ה וסוד אמרו), היות שמושה חזר בגלגול על מנת להטיב עם בני דורו (כתם פז' זוהר פרשת ויחי דף רכט ע"ב ד"ה וסוד אמרו). וכן היו דוד המלך ובת שבע (חסד לאברהם' מעין שני נהר סה ד"ה ויש פן, 'כתם פז' זוהר פרשת ויחי דף רכט ע"ב ד"ה וסוד אמרו), לכן בת שבע ניתנה קודם לאוריה החיתי עד שיגיע זמנו של דוד המלך שהוא בן זוגה האמיתי. וכשהגיע זמנו של דוד, סילק הקב"ה את אוריה החיתי מן העולם בשביל לחתן את דוד עם בת שבע שהיתה ראויה לו מיום שנברא העולם (וזהר פרשת נח דף עג ע"ב ד"ה אמר ליה רבי. וראה זוהר פרשת ויחי דף רפג ע"ב ד"ה תא חזי), והיתה צריכה בת שבע להתאבל ולבכות על אוריה קודם שנשאה לדוד המלך (שפתי כהן על התורה' פרשת כי תצא ד"ה לא תהיה) כפי שאמרו רבותינו "ראויה היתה בת שבע בת אליעם לדוד מששת ימי בראשית אלא שבאה אליו במכאוב" (גמ' סנהדרין דף קו ע"א). וכן יש עוד רבים כמוהם בזיווג שני (חסד לאברהם' מעין שני נהר סה ד"ה ויש פן).

לפעמים אדם מתגלגל שוב לעולם הזה אך לא זוכה לבת זוגו אלא לבת זוג של אחר

כאשר אדם חוזר בגלגול ואין לו זכות, אזי הוא מתגלגל בדור אחד ובת זוגו בדור אחר (ספר הליקוטים' פרשת ויצא על הפסוק ויצא יעקב מבאר) או שהוא שב להתגלגל לבדו (ישעיה הגלגולים' להארי"י ז"ל הקדמה ח). ואז הוא צריך להינשא לאישה שאיננה בת זוגו האמיתית אלא לאחת שאין בן זוגה התגלגל עמה (ספר הליקוטים' להארי"י ז"ל פרשת ויצא על הפסוק ויצא יעקב מבאר). ועוד הוא יכול להקדים את חברו בתפילה ורחמים ולקחת את בת זוגו של חברו (ספר הליקוטים' להארי"י ז"ל פרשת כי תצא על הפסוק ויבא יעקב ויפגש את רחל ויאמר לה רחל חנה לפעמים, וכן בתיקוני זוהרי' תיקון יד דף ל ע"ב ד"ה דבת זוגיה) שאם יכשיר את מעשיו יכול לזכות לאישה טובה ומשכלת, ואם יקלקל את מעשיו יכול לקבל אישה מכוח אותם מעשים רעים שעשה שאיננה מזוגת לו מהקב"ה, ועליה נאמר "ומוצֵא אֶנִּי מִרַמְפֹּת אֶת הָאֲשֶׁה" (קהלת ו, כו) (וזהר פרשת ויחי דף רכט ע"ב ד"ה ואי תימא ודי' ועל דא).

זיווג מסוג זה על אף שתחילתו יכול להיות ברצון ובשמחה ולפי בחירתו של האדם, הרי שקיום זיווגם בבית אחד הוא דבר קשה מאד, לפי שבני הזוג הללו הם בעלי קטעונים שונים (ספר הליקוטים' להארי"י ז"ל פרשת ויצא על הפסוק ויצא יעקב מבאר שבע) ואז יש קטטה ביניהם במשך נישואיהם ואין שלום ביניהם, ודבר זה מורה כי איננה בת זוגו האמיתית (ישעיה הגלגולים' להארי"י ז"ל תחילת הקדמה כ, 'ליקוטי הלכות' אבן העזר פריה ורביה ואישות ה, כד). וכן אם יש שנאה ביניהם זה יכול להיות סימן כי איננה בת זוגו (עץ הדעת טוב' פרשת כי תצא ד"ה יורה וראית בשיבה). וכל שכן אם האישה סתתה תחת בעלה הרי שהיא הוראה ממש כי איננה בת זוגו האמיתית, לפי שלא יתכן שאיבר מאיברי הבעל ובשר מבשרו וחלק מחלקיו יעשה כך (עץ הדעת טוב' דרושים למהרח"ו מאמר לחתן דף כו ע"א ד"ה יאמנם רבישל' ראה). ואם הוא יביא ממנה ילדים, יכול להוליד ממנה בנים שאינם 'הוגנים' (זוהר חדש' ליקוטים דף עז ע"א ד"ה אי זכה בר נש, עפ"י זוהר תזריע דף מג ע"ב ד"ה תנין היינו).

אמנם אם האדם זוכה אז על אף שלא קיבל בגלגול זה את בת זוגו הרי שהוא יכול לקבל אישה שקרובה אליו מאוד בשורש נשמתו, ויכול לשוב עמה בגלגולים נוספים ולהינשא לה שוב ושוב (ישעיה הגלגולים' להארי"י ז"ל הקדמה ח). ועל אף שגם זוג זה נחשב כמו הרכבת אילנות מין שלא מינו, אך עם זאת הרי האישה הזאת קרובה אליו מאוד (ספר הגלגולים' להארי"י ז"ל תחילת פרק יג ועיי"ש). (ואם האדם יגרש את האישה הזאת, הרי שעל ידי פעולת הגירושין שעושה כדת משה וישראל הוא מפריד את אותה אישה משורשה אצלו (ליקוטי הלכות' אבן העזר פריה ורביה ואישות ה, כד) ואין 'מזבח העליון' מוריד עליו דמעות כיוון שאינה בת זוגו, והוא משיך והולך עד שימצא את בת זוגו (מצודת דוד' על הטעמי המצוות להרדב"י מצוה קכו ד"ה שלא יחזיר). ולפעמים בא על אדם זה גירושין בכפיה משום עוון שיש לו (מצודת דוד' להרדב"י מצוה קכו ד"ה שלא יחזיר) או משום שאינה בת זוגו – ואז האישה יוצאת והולכת לאיש אחר (שליה הקדושי' תורה שכתבתי כי תצא ד"ה ועתה אבאר, 'מצודת דוד' להרדב"י מצוה קכו ד"ה שלא יחזיר). ובכל אופן, עם אישה לא קרובה אל שורש נפש של האדם, היא לא תזדמן לו כלל (ספר הגלגולים' להארי"י ז"ל תחילת פרק יג ועיי"ש).

אדם שזכה להינשא לבת זוגו האמיתית מששת ימי בראשית, עליו נאמר שמוחלים לו על כל עוונותיו (עץ הדעת טוב-דרושים' מאמר לחתן דף ל ע"ב) ובכלל זה נמחלים לו העוונות מכל הגלגולים שהתגלגל בהם (ספר הליקוטים' להארי"י ז"ל פרשת עקב על הפסוק ויענן וירעיבן ויאכילך את המן). מטעם זה אמרו רבותינו כי נמחלו עוונותיו של עשו כאשר נשא את מחלת בת ישמעאל (ראה רש"י בראשית לו, א) לפי שהיא היתה בת זוגו. וכפי ששמה 'מחלת' רומז שבסיבתה נמחלו עוונות בעלה (עץ הדעת טוב' למהרח"ו דרושים מאמר לחתן דף לא ע"ב). אך אם אדם נושא אישה שאיננה בת זוגו, אז לא נמחלים עוונותיו (ספר הליקוטים' להארי"י ז"ל פרשת עקב על הפסוק ויענן וירעיבן). וכן אדם יכול להביא ילדים מבת זוגו האמיתית וגם מאישה שאיננה בת זוגו (ישעיה הגלגולים' להארי"י ז"ל הקדמה ח), אך אם לא מביא כלל ילדים מאשתו אזי סימן שהיא בוודאי לא בת זוגו. לכן דוד המלך בכה והתחנן שלא ימות הבן הראשון שנולד לו מבת שבע כפי שנאמר "וַיִּבְקֹשׂ דָּוִד אֶת הַאֶלְקִים בְּעַד הַנְּעָר וַיִּצָּם דָּוִד צֹם וָבָא וְלָן וַשְׁכַּב אַרְצָה" (שמואל ב' יב, טז), כי הוא חשב שאם ימות הבן זו ראייה שהיא איננה בת זוגו ואם כן לקח אותה שלא כדין (שושן סודות' תלמיד הרמב"ן אות שצו ועיי"ש עז).

בסופו של דבר יתאחדו האיש ובת זוגו בעולם הזה ובעולם העליון

האדם ובת זוגו שבים ומתגלגלים בעולם עד שיינשאו אחד לשני ויושלמו (ראשית חכמה' שער הקדושה פרק טו ד"ה 'ישאר עלינו לבאר', גילוי רויא' דף לח ע"א טור א ד"ה תדע כי בענין, ישעיה הגלגולים' להארי"י ז"ל סוף הקדמה ח) כי האישה שנקראת 'אבידה' של האדם (ראה גמ' קידושין דף ב ע"ב), צריכה סוף סוף לחזור לבעלה שהיא חלקו, ולאחר מכן ינחו גם בעלה מהגלגולים (ספר הליקוטים' להארי"י ז"ל פרשת כי תצא על הפסוק ויבא יעקב ויפגש את רחל ויאמר לה רחל חנה לפעמים, וכי יקרא קצ צפור לפניך). ואף אם בת הזוג לא התגלגלה שוב בעולם הזה אלא רק בן זוגה, הרי שהיא מצפה וממתינה לו כדי להיות עמו לכששלים חוקו בעולם הזה (חסד לאברהם' מעין שני נהר סה ד"ה ויש פן בנים). לכן נוח לו לאדם ש'אשתו הראשונה' שהיא בת זוגו ועמדה עם נשמתו בפרגוד למעלה לפני בואו לעולם, גם תיקבר לידו לאחר מותו (מעבד יבוקי' חלק שפת אמת פרק טו). כפי שהיא גם עתידה לחזור אליו בעת שיגיע זמן תחיית המתים (מצודת דוד' להרדב"י מצוה קכו ד"ה צריך ספר כריתות).

כשם שבת זוגו של האדם משלימה אותו בעולם הזה בחייו, כך היא משלימה אותו גם במותו במקום משכן כבודו למעלה (מעבד יבוקי' חלק שפת אמת פרק טו), ושתי הנשמות של האיש והאישה מתלוות בעולם העליון בתמידות (יאר החיים הקדושי' פרשת ויצא פרק ל, ג ד"ה עד). וצריך כל אדם להתפלל שיקבל בעולם הזה את בת זוגו שנאמר "ועל זאת תהפך כל חסיד אֶלֶף לְעֵת מֵצָא" (תהלים לב, ו) "לְעֵת מֵצָא" – זו האישה (ברכות דף ח ע"א), לפי שאם לא ימצא את בת זוגו נמצא כי כל טרחתו של האדם בהגבל (ראשית חכמה' שער הקדושה פרק טו ד"ה 'ישאר עלינו לבאר'). וטוב להגיד בכוונה את מזמור "שיר למעלות אֶשָׂא עֵינַי אֶל הַרְרִים" (תהלים קכא, א) בסוף כל אחת מהתפילות ביום קודם עקירת רגלים בתפילת שמונה עשרה, לפי שבמזמור זה רמוז זיווגו של האדם כפי שנאמר בו "מֵאֵינִי יָבֵא עֲרִי: עֲרִי מַעַם ה' עֲשֵׂה שְׁמִים וָאֶרֶץ" (תהלים קכא, א – ג) שהוא כנגד מה שנאמר על האישה "אֶעֱשֶׂה לוֹ עֶזְרַ כְּנַגְדּוֹ" (בראשית ב, יח). ועל ידי אמירת המזמור הזה יזכה האדם שייזונו לו את בת זוגו ההוגנת לו (ומאמר חיקור דין' להרמ"ע מפאנו חלק ד' פרק יז. עיי"ש), כי הרי רצון.

העלון גם לעילוי נשמת: רחל בת גרשון הולדת משרה אשת דוד: א.ת.ת.ג.ה.	העלון גם לעילוי נשמת: אהרן בן עזיזה >> אַרְלֵט עֲלִיָה בת פורטון מסעודה	העלון גם לעילוי נשמת: יוסף מנחם בן אהרן >> מְנַחֵם מִדְּלוֹן בת מנטה >> לביט טשטח טייטון	העלון גם לעילוי נשמת: העלון גם לעילוי נשמת: יונה בן משה ז"ל, יונה בן שמואל ז"ל, ברטה בתיה בת מאיר ז"ל, חיים בן לייב ז"ל, מרים בת שמואל ז"ל >> ת.צ.ב.ה.	העלון גם לעילוי נשמת: אליהו בן ג'ינט ז"ל >> ת.צ.ב.ה.	העלון גם לעילוי נשמת: יעל בת שירה אושרת >> שיר יתבדר יחלים וריבא אותה מכל חולי ותביל פתור בריאות איתנה וטובה	העלון גם לעילוי נשמת: שלמה של חיליה שלימה של ציונה שושנה בת תנה כמון חיה >> אליהו בן ג'וקר חיי	העלון גם לעילוי נשמת: עליה גם ליסמאנו השלימה של אבישלים בן רות >> שירה בת אילנה חיי >> מסה ח'רמס בעלן יוספן ח'ן ליסמאן שלימה ח'חלמס ח'מריה	העלון גם ליסמאנו השלימה של יהודית בת ורדה וזיטה חיי וכל משפחתה	העלון גם ליסמאנו השלימה בפתורה של ידי העלון ר' יוסף יבחק בן עליה >>
---	---	--	--	--	--	--	--	--	---

ניתן להקדיש את העלון לרפואה או לעילוי נשמת בטל 052-7675933. וכן ניתן לשלוח הערות/הארות ולקבל את העלון במייל tora.haim@gmail.com